

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Köszönet

keringenek Temesvárott a Magyar Párt parlamenti jelöléseivel kapcsolatban, akad lap, mely neveket hoz forgalomba, teljes tájékozatlansággal a csucsai paktumra való hivatkozással a parlamenti képviselők számarányáról ir és mindezt olyan határozottsággal, mely azt a látszatot kelti, hogy minden információja hivatalos és hiteles.

Ismétellen hangsúlyozzuk, hogy a Magyar Párt bányászati tagozata részéről csupán megbeszélés tárgyát képezték a választások és ezzel kapcsolatban a jelölések, de semmiféle irányban döntés nem történt. Nem is történhetett döntés, mert a végleges állásfoglalás és jelölés joga a Magyar Párt elnöki tanácsát, illetve a központi intézőbizottságot illeti, amelyben természetesen a bányászati magyarságnak is van képviselője. A jelölések még nem is történhetek meg, mert a Magyar Párt elnöksége egyelőre még orientációs tárgyalásokat folytat elsősorban a többi kisebbséggel és a román pártokkal is, de ezek a tárgyalások eddig még semmiféle kötelezőre a magyarság részéről nem vezettek.

Ilyen körülmények között nagyon naiv dolog azt állítani, hogy a magyarság mandátumának a megállapítása a csucsai paktum alapján már megtörtént és még naivabb dolog azt akarni elhárítani, hogy ezen nem is létező paktum alapján a Bányászati tagozat egy parlamenti mandátum jár. Az új választójogi törvény szerinti a kisebbségek szavazatai csak országos viszonylatban jönnek majd számításba és így — különös tekintettel a listás választási rendszerre — nem lehet külön bányászati, külön marosmenti, körösvidéki vagy általában erdélyi képviselőkről beszélni. Igen természetes azonban, hogy a pártok és így a Magyar Párt is úgy igyekszik a jelöltek listáját összeállítani, hogy a különböző vidékek érdekei az általános magyar érdekeken túl is képviseletet nyerjenek és ezért a jelöltek elsősorban a feltétlen rátermettségen kívül az egyes megyék területi érdekeinek figyelembevételével is igyekeznek kiválogatni. A parlamentbe kerülő magyar képviselők közül egyik sem lesz sem egyetlen város vagy egyetlen megye mandatáriusa, hanem az egész magyarság képviselője. Ilyen értelemben foglalkoztunk a bányászati tagozat is a jelölésekkel, de semmiféle határozatot, hogy kiket terjeszt fel a központnak a végleges jelölésre, még nem hozott. Tendenciózus és káros a közvéleményt időelőtti kombinációk, mint végleges döntések közlésével izgatni. Akik ezt teszik, nem szolgálják a magyarság ügyét, hanem ellenségei annak.

Agyonlőtt két férfit az utcán egy rendőr, mert kérdőre vonták és megtámadták

Budapest, április 16.

Husz kiló szén ára két emberélet. Így értékelte ezt az az utcai dráma, amely tegnap délben Pest-szentlőrincen lejátszódott. Ujvári III. István rendőr előző napon, amikor szolgálatban volt, az utcán megállított egy fiút, aki egy kosárban szenet vitt. A rendőr abban a hiszemben volt, hogy a fiu a szenet, mely nem volt több husz kilónál, valahol lopta és ezért azt elkobozta. A fiu Jelenszky Gyula fuvarosnak tizenkét éves iskolás fia volt.

Ujvári rendőr pénteken délben

— nem lévén szolgálatban s polgári ruhában haladt az utcán, amikor szembejött vele Jelenszky Gyula és annak huszonnégy esztendő fia. Kérdőre vonták a rendőrt a szén elkobzásáért, majd pedig rátámadtak. Ujvári III. István revolvért rántott elő és egymásután nyílt utcán két lövést adott le. Mindkét lövés halálos volt. Az ötven éves Jelenszky Gyula és legényfia véresen heverték a következő pillanatban a földön. Az azonnal hívott orvos már csak halálukat állapította meg. A rendőrt letartóztatták. A vizsgálat megindult.

Rokkantokról, özvegyekről, árvákról igazságtalanul elvették a törvényesen járó földeket

Otelek, április 17.

A földosztás körül sok igazságtalanság történt. Garofli földművelésügyi miniszter, aki két hete vette át hivatalát, kijelentette, hogy ezeket az igazságtalanságokat orvosolni kell. Reméljük, hogy a miniszternek ez az ígérete nem lesz szappanbuborék. Otelek községben Szilvási János és Fapál agrárdelegátusok követték el polgártársikkal szemben a jogtalanságokat. Hamarjában felsorolunk itt néhányat.

Németh István 1921-ben tért vissza falujába francia hadifogságból. Mint igényjogosult jelentkezett földért, azonban a delegátusok azzal fogadták, hogy

már elkésett,

mert a rendelkezésre állott földet mind kiosztották. Ennek dacára később Marcunescu Péter csendőrmester, Baicu határbiztos, Szilágyi Vazul határrendőr és még mások mégis kaptak földet. Doborkázi János volt katoná, ki mindkét kezére rokkant, idejében jelentette be földigényét, a jelentkezők listájába való felvételért fizetett is negyvenöt leit, azonban a földre mindmáig hiába vár.

Nagyon önkényesen csinálták az agrárdelegátusok a kényszerbérletek és a házhelyek kiosztását is. Kerek Péter kényszerbérletet kért, fizetett negyvenöt leit, nem kapott semmit. Pakai Pál féllábu rokkantnak eddig minden évben volt két holdnyi kényszerbérlete. Idén elvették tőle. Ugyancsak el-

vették az idén két holdnyi kényszerbérletét özvegy Pósa Istvánnak, aki négy gyermekkel

kinlódik a világon.

Hasonlóképpen elvesztették ez idén két holdas kényszerbérletüket az agrárdelegátusok akaratából: az egy gyermekes Böm Istvánné, a két gyermekes özvegy Bera Józsefné, a hat gyermekes özvegy Virág Mihályné, a két gyermekes Talpai Józsefné, továbbá özvegy Szeles Tamásné, akinek a háborúban egyetlen fia odaveszett és azóta nincs eltartója. A két Ferenczi-gyermeknek az apja a háborúban hősi halált halt, anyjuk a sok senyvesztő munkában elpusztult. A két árvát anyjuk nővére, Nagy Róza tartja. A gyermekek nevelésére és eltartására eddig engedélyeztek két hold kényszerbérletet. Ebben az évben azonban megvonták tőlük.

Kökény Mátyás szegény embernek tizenkét élő gyermeke van. Ezenkívül a háborúban elesett vejének két apróságát is ő tartja. Kényszerbérletet kért.

Nem kapott.

Nem kapott Kerek Pál volt vasutas sem, aki huszonnégy esztendő szolgálat után egy bani nyugdíj nélkül nyomorog. Kényszerbérletért jelentkeztek és a jelentkezési negyvenöt leiket lefizették, bérletet azonban szintén nem kaptak: Kovács Pál, Bicskei Imre, Nagy Julianna, Schmidt János, Szakáll János, Takács Albert, Szőke Imre, Virág Józsefné, Kerekes Józsefné,

Szeles István, Gweiszer András, Szabó János, Molnár Sándor, Borbély Jánosné, Kálay Vera, Szeles György, Vida Jánosné és Nagy János.

Mi lett azokkal a földekkel, melyek tavaly még kényszerbérletben voltak s amelyeket a bérlőktől ez idén elvették? Azokat a két agrárdelegátus és rokonsága magának tartotta meg és

vigan műveli.

A házhelyeket pedig, amelyeket a szegény lakosok igény alapján kértek, eladták kilenc-tízezer leiekért. Az egyik agrárdelegátus, Szilvási János, az apósának is juttatott házhelyet, aki azt busás nyereséggel eladta. Hát ezeken a bajokon segíteni kell. Ujra idézzük a miniszter szavait és a szomorú ügyet a vármegyei agronómus figyelmébe ajánljuk. —u.—e.

Mussolini beleavatkozik

a rikkabilokkal való tárgyalásokba

Páris, április 16.

A francia külügyminiszteriumba érkezett híradások szerint Mussolini bele fog avatkozni a rikkabilokkal folyó béketárgyalásokba. Biztosra veszik, hogy Mussolini ezt az alkalma akarja kihasználni a tengeri szerződés megváltoztatására. Okvetlenül szóvá teszi az algezirasi egyezményt, mely annak idején az olaszokat hátrébe szorította. Mussolini azt kívánja, hogy a rikkabil területen az olaszok ugyanolyan gazdasági előnyöket élvezzenek, mint a franciák és a spanyolok.

Az orgazda ügyvéd

büntársa megszökött a tárgyalási teremből

Kolozsvár, április 17.

Körülbelül egy esztendővel ezelőtt nagy feltűnést keltett, hogy a rendőrség letartóztatta Cseke Ernő dr. ügyvédet, aki rendszeresen vásárolgatta a különböző lopásokból származó tárgyakat. Az érdekes bűnügyben a bíróság többször kitzte már a tárgyalást, de közbejött akadályok miatt azokat minduntalan el kellett halasztani. A törvényszék tegnapi napra ismét kitzte az ügy tárgyalását és Cseke drt Gampe nevű bűntársával együtt fogházörök vezették fel a tárgyalási terembe. Gampe itt egy óvatlan pillanatban kisorsant az ajtón és sikerült neki megszökni. A tárgyalást természetesen ezuttal sem lehetett megtartani. Az ügyesen megszökött bűnőt a hatóság emberei késő estig keresték, de nyomára nem tudtak akadni.

Sok pénzt takarít meg, ha szükségletét

Klein Dávid áruházában

Timisoara-Józsefváros, Bonnáz-utca 14 szerzi be,

hol a legújabb férfi- és nőtiszteket, selyem-, bársony-, puflin-, seidin-, grenadin-, len-vásznak, asztalneműek, szőnyegek, függönyök, törülközők, batist-siffon, legjobb vásznak, zefír, delain, creton, paplanlott és selyem, kész paplanok, szövethátrák, munkánadrág, öltönyök, köpenyek, uri ingek, munkásingek és labravalók, női ingek, nadrágok és combinék, sportsapkák, bőrkamáslik, harisnyák, keztük, nyakkendők, esőernyők, összes szabókellékek stb. dus választékban melyen leszállított áron. Nagyban, kicsinyben. Tel. 12-92.

Temesvári életkép

Önagysága nyomorog

Önagysága és a férj beszélgetnek.
 Önagysága: Igen, nyomorogok! Te azt hiszed, hogy mikor ezt a hat szobát berendezted és teleraktad annyi perzsával, hogy még a cselédszobába is szorult, amikor teleaggattad a falakat képekkel, inkább a kvantitást mint kvalitást nézve, amikor elláttál a nemtudásban perfekt szakácsnővel és tökéletlen szobalánnyal, akkor te eleget tetél minden kötelezettségnek és nekem nem marad más hátra, mint boldognak és megelégedettnek lenni.

Férj: Hát miben szenvedsz hiányt? Talán utazni...

Önagysága: Hát persze utazni... Velel utazni... Párisba, Palermóba és tudomisen, hogy hová... És ezt természetesen kéjutazásnak nevezned — a második osztályban, hogy barátomim gunykacaja kísérsen egész utamon. Mikor mindenki a Simplonnal vagy legalább első osztályu hálófülkében utazik...

Férj: És aki nem így utazik, az természetesen nyomorog.

Önagysága: Aki nem teheti, az maradjon otthon. Nevetség tárgyává egy ilyen kéjutazással ne tegye magát senki.

Férj: De te folyton nyomorról beszélsz! Ha látni kívánsz egy kis valódi nyomort, majd elviszlek pincelakásokba, a vagonlakókhoz, beigért nyugdíjból élő családokhoz, elviszlek...

Önagysága: A második osztályon Párisba, a csatornáknak lakókhoz...

Férj: Ahol bizonyára látnál is...

Önagysága: Amire nem vagyok kíváncsi. Elég nekem az én nyomorúságom. A nyomorúságom, mikor látom, hogy milyen pontosan tudod toalettjeim, kalapjaim, cipőim, sőt keztyűim számát, mikor folyton hallanom kell, hogy már nagykereskedést lehetne nyitni mindegyikből, azután böles tanácsaid is az átalakításra, festésre és talpalásra nézve...

Férj: A mostani súlyos gazdasági krízisben...

Önagysága: Amelyet te nem fogsz megjavítani cipőtálpalással. Nézd csak meg, hogy élnek barátomim ugyanabban a szerinted olyan nagyon súlyos gazdasági krízisben.

Férj: De...

Önagysága: Semmi de! Hát nyomorog egyik úgy, mint én? Hát mim van nekem? Nyáron nagynehezen elmehtek pár hétre valahová, — természetesen második osztályon, jól megolvastott szűkös pár dollárral, de annál pazarabbul tanácsokkal ellátva. Titokban elutazni, titokban megérkezni, hogy ne lássák a második osztályt! Ellenben előkelő ismeretségekötésekről, fényes társaságokról, meg elsőrangú hotelről, amelyben nem szállhattam meg, mind ezekről aztán szabad mesélni.

Férj: Kezdelek lassan megérteni.

Önagysága: Az eddigiek szerint nagyon lassan, azonban...

Férj: Azonban te ugylátszik, a szerénységet összetévesztetted a nyomorral, az akarást a lehetőséggel, a valóságot a látszattal.

Önagysága: Igen. És összetévesztetem a mákot a káviárral, a rántott borjulábat a pulykapecsenyével, téged pedig egy olyan férjvel: aki felesége boldogságáról gondoskodni akar és tud.

Férj: És ezt hogyan képzeld?

Önagysága: Pontosan a te elhatározásodnak. Aki a takarékoskodást nem a felesége kalapjainál kezdi és a cipőjénél végzi, akinél egy számla kifizetése nem okoz idegsokkot, hogy utána négy heti szanatóriumi kezelésre volna szüksége, hogy összeszedje magát, akinek minden zsúr, ahol a felesége mint központ tündökölhet, örömmünepet jelentene és aki legalább — első osztályon utaztatná a feleségét.

Férj: És a nyomor?

Önagysága: Hát neked nem elég, hogy barátnőim már kilométerekről rám ösmernek rongyaimról, hogy kalapjaimat muzeális értékűeknek deklarálják és a tavalyi selyemharisnyám,

a kitaposott cipőim, amiket mindenki már szandáloknak néz, hát mindez neked nem elég? Hiszen már úgy nézek ki, mint egy őskori lelet.

Férj: Tehát ezek egy uri nő nyomorának kellékei?

Önagysága: És egy ilyen férj! Az a férfi, aki mindezeket nem tudja megérteni, ne házasodjék meg, ne tegyen szerencsétlenné egy nőt, és igenis — ne döntse nyomorba a feleségét.

Durus.

A bánásági szerbek zászlóbontása

Önálló kisebbségi pártot alakítanak — A választásokon képviselőt jelölnek — A bánásági szerbek letelepedése, gazdasági és kulturális fejlődésük — Ötvenöt községben laknak

Egyetlen középiskolájuk nincs Romániában

Temesvár, április 14.

A romániai nemzeti kisebbségeknek nemcsak számban, hanem intelligenciában és anyagiakban is egyik igen tekintélyes része a szerbesség. A szerbek főleg a Bánáság területén élnek nagyobb tömegekben és a többi kisebbség szempontjából csak örvendetes, hogy ők is, mint külön kisebbségek megindították a mozgalmat politikai pártjuk megalakítására. Eddig a romániai politikában nem játszották azt a szerepet, mely számáranyuknál fogva is megillette volna őket. Működésük inkább csak egyházi téren nyilvánult meg. Valószínűleg az eltelt hét esztendő és a közelgő országos választások indították őket arra, hogy

külön politikai pártba

tömörüljenek. Értesülésünk szerint az akció már megindult, a magyarság mintájára alakítják meg a bánásági szerbek kisebbségi pártját és a választásokon külön képviselőt is jelölnek. Az előmunkálatok már serényen folynak és néhány héten belül a szerbek a nyilvánosság előtt is a politikai aktivitás terére lépnek.

A bánásági szerbek politikai zászlóbontása alkalmából érdekesnek tartjuk rövid visszapillantást vetni a szerbek bánásági letelepedésére, fejlődésükre és jelenlegi gazdasági és kulturális helyzetükre. A tizenötödik században a törökök folytonos előnyomulása hatalmas tömegeket mozgalt meg a Balkánon, amelyek a legközelebbi országban, Magyarországon kerestek menedéket és oltalmat. Kivált mikor a balkáni államok sorra

török fenhatóság

alá kerülnek és az egykor független szerb és bolgár, valamint albán országok török pasalikokká válnak, az ottani lakosság tömegesen vándorolt az akkori Magyarország déli részébe, a Bánáságba. Ekkor kerültek a Bánáságba a szerbek is.

A magyar királyok szívesen látták a jövevényeket, mert bennük fegyverforgató erőt kaptak, amelyet az állandóan előretörtető törökökkel szemben is felhasználhattak. Így a szerbeknek nemcsak otthont, hanem vitéségükért bizonyos kiváltságokat is nyújtottak, főleg egyházi ügyekben. Az egyházi kedvezményekkel együtt olyan rendelkezések is történtek, melyek a szerbek nemzeti egyéniségének és ennek megmaradásának is kedveztek.

A szabadságharc után

az abszolutizmus még nagyobb előnyöket nyújt a szerbeknek. Az 1849 november 16-án kiadott császári pátenst megteremtí a szerb vajdaságot és temesi bánáságot. Hogy birodalmunkban — így szól a pátenst — a szerb nemzetnek nemzeti és történeti emlékeit tisztelő elismerésünket nyilvánítsuk, hajlandók vagyunk császári címünk mellé a szerb vajdaság nagyvadjája címet felvenni. A vajdaság főnökének pedig az alvajda címet adjuk.

Az Ausztriára nézve oly szerencsétlen lefolyású olasz háború után, az osztrák császár 1860-ban megszüntette a szerb vajdaságot és azt ismét visszacsatolta Magyarországhoz. A tizenhetedik századtól a múlt század hatvanas éveig

korlátlan hatalom volt

a szerb egyház minden görög keleti vallású nép fölött a Bánáságban. A szerb és román egyházak szétválása csak később következett be és különösen a zárdavagyonok miatt tömérdek perre vezetett.

Az 1910. évi népszámlálás szerint Temes megyében Temesvár és Versec városokkal együtt 54.817 szerb és 741 horvát volt a délszlávok száma. Ugyanakkor Torontál megyében a szerbek száma 189.983, a horvátoké pedig 3958 volt.

A szerbek száma

tehát az utolsó magyar népszámlálás adatai szerint elérte a negyedmiliót. A legújabb népszámlálás szerint Temes megyében a szerbek száma 28.643, a horvátoké pedig 741 volt. Ebben a számban nem szerepel azoknak a községeknek a szerb lakossága, amelyeket később csatoltak át Jugoszláviától Romániához. Pontosabb adatokat tartalmaz a legutóbb megejtett egyházi népszámlálás, amely szerint a romániai összes szerbek száma 44.078. Ebből a temesvári egyházi kerülethez 14.177, az aradihoz 17.443 és a szokolováci kerülethez 12.458 tartozik. A szerb lakosság nem szerint 21.735 férfi és 22.343 nő.

A temesi Bánáságban, valamint Krassóban és Arad megyében összesen

ötvenöt községben

laknak szerbek. Az ezernél több szerb lakossal bíró helységek a következők: Temesvár 1640, Csene 1276, Dinnyás 1574, Ivánda 1004, Rudna 1007, Szerbszentmárton 1603, Varjas 1817, Kétfél 1308, Sárafalva 1118, Nagyszentmiklós 1351, Németszentpéter 2047, Nagy-

csanád 1335, Fönlak 1024, Sztan csófalva 1018, Alsólupkó 1397, Szinice 1361, Szokolováci 1429 és Ómoldova 1778 lakossal. Ezenkívül szerbek laknak még a következő községekben: Gád, Gyér, Német Parác, Szóka, Tolvádia, Fény Csák, Kécsa, Dézsánfalva, Denta Kisgáj, Monostorszentgyörgy, Arad Aradgáj, Monostor, Nagylak, Temesnagyfalva, Pécska, Tornya Knéz, Krajovác, Kularec, Kisbecs kerek, Péterfalva, Munár, Béla breska, Divics, Szaltica, Lugovác Leszkovica, Maevics és Pozse zsiná.

Az önálló parochiák

száma ötvenhárom. Ezenkívül van négy zárdá: a bezdini, szentgyörgyi szalticai és a baziási. Összesen negyvenöt lelkész működik. Az egyházmegye egyetlen szerb hetilapja a Glasnik, melynek tulajdonosa Nikolics István püspök vikárius, szerkesztője pedig Kossics Szabolcs titkár. Ami az elemi iskolákat illeti, a szerbel nem panaszkodnak, mert a szokolováci esperesi kerületen kívül mindenütt van iskolájuk. Negyvenhárom elemi iskolájuk van hatvannyolc tanítóval. Az elemi iskolákat 1948 tanuló látogatja. Középiskolájuk ezzel szemben

egyetlen egy sincs.

A tanulók kénytelenek tanulmányaikat román iskolákban végezni. Akció indult szerb középiskola létesítése érdekében is. A felsőbb tanulmányokat legnagyobb részben Jugoszláviában végzik.

Egy nép, amelynek ezen a területen ilyen nagy történeti multja van és amely a továbbfejlődés minden adottságával rendelkezik, helyesen és jól teszi, hogyha az eddigi kisebbségi sorsban megedett tapasztalatait felhasználva, az ötven ezer főnyi bánásági szerb kisebbségi nemzet érdekeinek védelmére politikai pártba tömörül. Hogy az egységes szerb párt milyen uton fog haladni, önállóan-e, a többi kisebbségekkel, vagy pedig valamely román párttal, arról még korai volna beszélni, de a most folyó szervezkedés befejeztével rövidesen el fog dőlni ez a kérdés is.

Osztie Andor.

Van már Önnek

„Knock-out“ tűzoltókészüléke?

Kapható

Technica Metalurgica

Timisoara, III. Piata Plevnei (Dózsa-tér) 2

Telefon 704.

Kész férfi- és gyermekruhaáruházban

gummiköpenyek, raglánok, felöltők

óriási választékban kaphatók. Hozott szövetekből ruhák mérték után legújabb divat szerint készülnek.

Löwy Sándor

Temesvár-Józsefváros, Scudier-tér
 (Brück mézszáros mellett) Telefon: 404

Vagyságos asszonyom

nm leszek szentimentális. Most, amikor a tavasz elbódítja az embereket, rabul ejti a szíveket, amikor mindenki keresi a szerelmet és kergeti az érzések szabad kinyilatkoztatását, most amikor a pompázó vágyillat bódulásában jólesik megpihenni, asszonyom engedje meg, hogy ne adjak egyéni hangulataimnak kifejezést.

Ellenben ez az új rügyfakadás, asszonyom, amikor a nő szépsége, kaja és hódítási lehetősége kétszerezten ad alkalmat arra, hogy a férfit rabul ejtse és végleg elszédsze — a legtöbb házasság a statisztikusok kimutatása szerint is a tavaszra esik, — egy új kérdést tolt előtérbe. A napokban francia újsztrált lap került a kezembe és egy elmés francia arra a kérdésre nyelkezett megfelelni, hogy a mai világban, a férfiak izlése, kit juttat előnybe, a sovány, filigrán, vagy pedig a molett nőt? Asszonyom, ez a téma se nem társadalmi, se nem szerelmi, még kevésbé szentimentális, egészen egyszerűen felvetett probléma és engedje meg, hogy a francia véleményétől elvonatkozassam magam és kerekén megmondjam a magam nézetét is. Érdeklődni fogja magát molettségek inululó szöke szépség, mint magát rága asszony, aki naponta pontosan megméri testsúlyát és kétségbeesetten állapítja meg: ismét hiztam két dekát. Nos, a filigrán nő: szép. A szemek. Tetszetős, mert karesu felvélésű lábán egészen bizonyosan obban feszül a selyemharisnya, a ringó derék lágy hullámozása esábit és szédít most a tavaszi naposillanásban, de... De sok férfi úgy gondolja, hogy a filigrán alak sokkal kisebb lelki étellel bír, hogy a filigrán nő, aki a külső megjelenésre, a hódításra fekteti a fősúlyt, az valahogyan ridegebb, büszkébb és ünhittebb, szemében dac lángol és keze nyújtásában van valami, ami éreztet, hogy fölényben van. Mert kétségtelen, hogy a mai férfi inkább ragaszkodik a filigrán nőhöz. A fiatal bohó diák és az életet most taposó harmincévesek női ideáljait, a tetszetős alakú, szöke, hajszálfinom és vékony, sudar alakú nőkben keresik. De az is bizonyos, hogy ezek a nők azok, akiknek megjelenése és belső tagoltsága kiváltja azt a bizonyos női fölényt, ami megvan bennük, mert éppen nem molettek — Isten mentse kövérek, — hanem hódításra vannak berendezve. Tehát a külső megjelenés graciozításával fordított arányban áll belső életük, szerénységük, lelki mentalitásuk és az érzésviláguk.

Drága asszonyom, ezzel szemben viszont a molett nő, aki érzi, hogy nem abszolút bálvány a férfinek, akiben azonban mégis fellángol a női büszkeség, akiben szintén rügyet fakaszt a szerelem és aki éppen úgy érzi, hogy nő, akit szeretni lehet, akinek kedveskedni kötelesség. Nos asszonyom, a molett nő, az ellentétben áll a filigrán nővel, mert tudja, hogy külső megjelenésével egyszerre nem esábit és nem hódít, hogy egyszeri látásra a férfi szíveket nem válnak tüzhányókká, asszonyom a molett nő drága, kedves, behízelt, aranyos kedélyű. Nincs önhietség benne, mert hiszen lábán nem feszül olyan pompásan a selyem, nem büszke, hiszen a tavaszi napsugár nem veri sugarait vissza karesu derekáról, nem prüd, mert úgy érzi, hogy közvetlennek és természetesen kell lennie, hogy a férfiakat elkészítse és így belső lelki világának bizonyos külső megnyilatkozásaival térítse észre a férfit, vétesse észre magát és vegye fel a versenyt a filigránnal, aki ma minden kétséget kizáróan vezet. És a molett nő, Asszonyom, rendszerint a társaságban csillogtatja elméségét, szívmelegséget hoz a legelzárkóztabb hangulatba is és azt hiszem, hogy valójában igazi és

finomlelkű nők a molettek, akik tudják, hogy mindent, de mindent oda kell adni azért, hogy a versenyt a másikkal felvegyék. Ha végigtekintünk a mai férfivilágon, a molett nők legtöbbször ott hódítanak a férfiaknál, akik már a négy X-et járják, akik csak derűt és melegséget várnak a nőktől, akik már a

esendes és puha fészekben kívánnak megpihenni és akik már sem a nőből, sem az életből nem akarnak problémát csinálni.

Asszonyom, a világ furesa. Asszonyom, az emberek is furák. Asszonyom, nem akartam én eldönteni, hogy melyik nő a divat, nem az én mesterségem, csak egy kis hozzá-

szólás akart ez lenni ahhoz az aktuális kérdéshez, hogy melyik nő legyen a divat, a molett avagy a filigrán. Talán kerek esztendőink során valamelyik tápsyógyszerész belevizsi a nőket a kövéredésbe és meglehet, hogy akkor éppen a fordítottját irhatnám a mai kövérekről.
Grósz Dezső.

Magyar anya gyermeke nem tud magyarul irni

Trezsák Józsefné két órás gyaloglás közben elpanaszolja a romániai magyar telepesek szomorú sorsát és szenvedéseit

Majlátfalva, április 16.

A Trezsák Józsefnével való beszélgetés felgöngyölítette előttem teljesen a romániai magyar telepesek életemek képét. Trezsák Józsefnével a vingai vasuti állomáson találkoztam Majlátfalvára való igyekezetemben, hogy körülnézzek az ottani magyarok között. Kocsit kerestem az állomás körül, amely Majlátfalvára vigyen. Nem találtam alkalmatosságot. Akkor hozzámlepett egy alacsonytermetű, mosolygós szemű menyecske.

— Nem kap most munkaidőben kocsit az ur. Legjobb lesz gyalog menni. Én is odaigyekszek. Menjünk együtt.

És elindultunk. Napsütésben jártunk, dülöutakon. A mezőn sokfelé szántottak, boronáltak szorgalmas földművesek. Az őszi vetés szépecskén kihajtott már. És hogy ékesége is legyen a földnek, a gyermeklancfű sárga virága tarkállotta be sok helyen a zöldelő füvet az ut mentén. Két órán keresztül tartott ez a gyaloglás. Trezsák Józsefné elbeszélte, hogy lánynevén Hevesi Erzsébetnek hívják, majlátfalvai születésű és tizenhétéves esztendő előtt ment férjhez Trezsák József rékási magyar telepesezgdá-hoz. Négy gyermeke van. Anyja látogatására megyen Majlátfalvára. Egész uton úgy folyt ajkáról a szó, mint a pergő orsóról a fonál. Néha-néha csak azért szakítottam meg kérdéssel a szavát, hogy egy kis lélegzethez jusson.

Nehéz sora van

a szegény embernek, — mondotta Trezsák Józsefné, — mert elvették a magyar telepesek földjét. Husz holdunk volt. Azon gazdálkodtunk közösen ipamékkal. Aztán jött az új rend és elvették a földet. Az apósom, aki hetven éves, hiába mondta, hogy azt a földet ő tette termőföldd és így is jussa van hozzá, de úgy is, hogy kifizette, nem hallgattak rá. Pedig mikor az apósom mint magyar telepes Rékásra került, a föld, mit kiosztottak neki, erdőirtvány volt. Lépésről-lépésre kellett neki a tuskókat kiásni, kiszedni. Így is sok vastag gyökér maradt a földben. Ásó, kapa, eke mindig kiesorbult. Mindennap kellett a kováchoz menni.

Évekig tartott,

míg a föld jó lett. Aztán most mégis elvették. Négy holdat hagytak az apósomnak. Az a szerencse, hogy az uram katona volt, mert így ő is kapott négy holdat. Most szerencse az uram katonasága, de bizony a háboru alatt nem az volt. Akkor magamnak kellett kinlódni a négy gyerekkel.

— A nyolc holdon együtt gazdálkodunk ipamékkal. Nyolc holdra nyolcan vagyunk. De vannak, akik ugyancsak nagy családok, négy holdon. Ezeknek még rosszabb a sorsuk. Pedig mi is eleget küzdünk, hogy a megélhetést és az adót előteremtsük. Az adó az rettentő. Mindig ujat találnak ki és mindig emelik.

Mindnyájan dolgozunk.

Már a tizenkét éves lányom is kapál. A legkisebbik gyerekem, aki csak hét éves, már libát őriz. Az uram az egy lóval a magunk munkája után kénytelen napszamba menni. Se az ember, se a ló nem pihenhet. Nekem a sok munka mellett hetenkint még be kell járni a temesvári piacra is, hogy ott egy kis majorságot, turót, tejfelt eladjak. És mindennap beszélgetünk arról, hogy miért vették el a földünket és a legelőnket? Odaadták a szomszédos falu románjainak. Mi ezekre

nem haragszunk,

mert ők is szegény emberek és nem ők vették el a mi földünket, hanem a törvény. De fáj nézni, hogy azokon a pásztákon, melyeket a mi verjtekünk öntözött, most mások dolgoznak. Az uram mondta, hogy a gazdakörben olvasták az ujságba, hogy most új miniszter van és hogy ez belátja, hogy a magyar telepesekkel igazságtalanság történt. Talán ez visszaadja a földünket, legalább egy részét. Ha ez bekövetkezik, akkor öröm lesz a telepesek között.

Vajjon megérjük-e?

Elhallgat és komoran néz maga elé. Hogy eltereljem a gondolatait másfelé, kérdezem, hogy a gyerekei járnak-e iskolába és hogyan tanulnak?

— Járnak, járnak iskolába. Mert ha nem járnak, jön a büntetés. Most rótták ki a birságokat. Ha egy napot, ha öt hónapot mulasztott valakinek a gyereke, négyszáznegyven lei büntetést kellett fizetni. Tizenkilencezer leit szedtek így össze. A tanfelügyelő, kinek panaszkodtunk, mondta: kell a pénz román iskolákra. A legkisebbik rolyan nagyon szereti a tanulást, hogy este, mikor lefekszik, a könyvit mindig a feje alá teszi. Ugy olvas, mint a folyóvíz. De amit olvas, abból nem ért egy kukkot se. Mert románul kell tanulni a lelkemnek. Eneket, verset is kell neki tanulni románul, de nem érti azt sem. Sokszor elkesergek azon, hogy majd ha fiam nagy lesz és katonának viszik, nem tud majd levelet írni. Mert hiába írna nekem románul, nem értem én azt. Magyar anya gyereke

nem tud magyarul irni.

Tessék elhinni, nagyon sajdítja ez a szívet. Megkérdeztem a tanító urat, aki úgy tud magyarul, akár én, vagy az ur, miért van ez? Azt mondta: törvény. Rossz törvény az kérem, melyik eltiltja a gyereket az anyanyelvtől. A tanító ur mondta, hogy neki muszáj a gyerekeket románra tanítani, pedig neki is nehezen megy, mert ő se érti jól. Azzal vigasztalt, hogy a magasabb osztályba megtanul még a gyerekeket magyarul is írni-olvasni. Jó volna már ezt megérni, mert a kisfiam már kérdezte is, hogy: anyám, aszondja, mondja kend,

magyarul nem lehet

írni és olvasni? Csak megsimogattam erre a fejt és sirtam.

Trezsák Józsefné egyszerre lehajol és az ut letaposott agyagáról fölvesz egy patkódarabot.

— Nini, patkó, — szól örvendve, — szerencsét hoz. Hát ránkférne, mert szerencsétlenek vagyunk. A községházán a román urak csak mindig ránkkiáltanak. A csendőröktől meg mentsem az Uristen. Azok gorombáskodnak és mindjárt oldalba bökkik az embert. A férfaink nem is mernek védekezni velük szemben, mert akkor

mindjárt elzárják

őket és azt mondják, hogy hatóság elleni erőszakot követtek el. A csendőrörmester mindenütt nagy ur. Mindenkinek parancsol. És külön adót szed a néptől buzában és baromfiban. Aki nem adja meg, annak — bizony — jaj, mert aztán mindenféle cimen büntetik és ez többbe kerül, mint amennyit az őrmesternek adott volna... No, elteszem ezt a patkót.

— Nem jobb lett volna ezer leit találni? — kérdem.

— Tessék elhinni, nem kell nekem talált pénz. Pedig szükségünk van a pénzre, de csak azon a pénzen van áldás, amelyért

megdolgozik az ember.

Ha talált pénz volna a zsebembe, mindig pirulni kellene, hogy hátha tudja az, akivel éppen találkozom, vagy hátha talán ő vesztette el éppen. Pedig mennyit hazudnak az emberek a pénz miatt. Az apám arra tanított minket, hogy másnak a pénzére ne áhitozzunk. Neki se kellett soha a másé, de aztán a magáét se hagyta ám.

A láthatáron egyszerre feltűnik egy karesu toronynak a napsugárban csillogó keresztje. Majd látjuk magát a hozzája tartozó templomot is. Feltűnnek a kertek fái között a fehérre, sárgára és kékre meszelt csinos,

magyaros építésű házak

is. Trezsák Józsefné arca földerül. Az előbbi beszélgetés nyomán támadt komorság egyszerre letörődik róla. Vidáman mondja:

— Itt van már Majlátfalva. A nőta azt mondja róla, hogy:

Majlátfalva szép helyen van, Mert a templom közepin van. Ebben a faluban születtem és nevelkedtem én. Itt jártam iskolába, de akkor még magyarul tanultunk. Nemsokára bent járunk a faluban. Elbucsozom Trezsák Józsefnétől, aki fürgén lépked az édesanyja lakása felé.

A sikos, anyagos utcának a házak felőli szegélyét téglajárda borítja. Kétfelől barátságos házak ablakaiból muskátlis kacagnak rám. Szembe velem jönnek-jönnek napbarnította arcú, jellegetes turáni magyarok és ismeretlenül bár, de szívesen köszöntenek:

— Adjon az Isten jónapot!

Adjon az Isten hasonlót nektek is ti drága, szorgalmas, tüdő majlátfalvi magyar testvéreim!

Kubán Endre.

Tovább sztrájkol

ötven munkás a Bozsák-gyárban
Temesvár, április 17.

Megirtuk, hogy Bozsák Mihály és Fia sodronyárugyárában sztrájkot ütött ki, mert a munkásság ragaszkodott ahhoz, hogy az egyik munkást, akit fegyelemsértés miatt a gyárvezetés elbocsátott, vegyék vissza. A munkaadó és a munkások között a temesvári munkafelügyelőség kezdte meg a békéltető tárgyalásokat, amelyek során a munkások megbízottai kijelentették, hogy elállnak attól a követeléstől, hogy az elbocsátott munkást a gyár vegye vissza az üzembe és felvezzik a munkát.

Tegnap reggelre azonban újabb bonyodalmak támadtak a munkásság és a gyárvezetés között. A munkások ugyanis a munkának újból való megkezdése előtt olyan követelésekkel léptek fel, amelyek a munkabeszüntetés alkalmával nem szerepeltek a feltételek között. A gyár vezetése erre kijelentette a munkásoknak, hogy az újabb követelések dolgában nem tárgyal, ellenben, aki reggelig nem veszi fel a munkát, azt elbocsátottnak tekintik. A sztrájkoló munkások közül ötvenen nem vették fel a munkát, míg a többiek azonnal munkába állottak.

Kun Richard ünneplése

a Temesvári Kereskedők Egyesületében
Temesvár, április 17.

A Temesvári Kereskedők Egyesülete választmányi ülést tartott, amelyen napirend előtt Szenezs Dezső az egyesület nevében üdvözölte Kun Richard elnököt abból az alkalomból, hogy a király újabb kitüntetésben részesítette. Lelkes szavakkal méltatta Kun Richard közéleti tevékenységét, fáradhatatlan energiáját, amelyet mindig a közérdek szolgálatába állít. Válaszolt, hogy a Kereskedők Egyesülete Kun Richard elnöksége alatt gazdasági életünk elsőrendű tényezőjévé fejlődött, amely a kereskedők érdekeit mindenkor hathatósan meg tudta védelmezni. Beszéde végén éltette Kun Richardot, hogy a köz az ő hasznos tevékenységét még sokáig élvezhesse. A tapssal fogadott beszéd után Kun Richard köszönetet mondott az ünneplésért, majd a választmány áttért a napirendre. A negyventagu választmányt és a héttagu igazgatóságot újból megválasztották. Az egyesület új pénztárosa Kun Alfréd, ellenőr pedig Neumann Alfréd lett. Gyűlés után a választmányi tagok társasvárosra ültek össze, amelyen Kun Richard elnök ünneplése folytatódott.

Verekedés a templomban

aminek vége gyilkosság lett

Nyitra, április 16.

Garamnémeti községből véres emberhalál hírére hozza a táviró. A templomban istentisztelet alatt a tölgyesben Kácsér István huszonkétéves legény imakönyvével ráütött Dragonya Józsefre, mert ez meglökte. Ezért Dragonya arculütötte Kácsert. A tettegesség megbotránkozást keltett a templomi közönségben, Kácsér pedig hangosan odakiáltott ellenfelének: — Este ne mutasd magad, mert a halál fia vagy!

Dragonya estére el is felejtette az incidenst és a szövetkezeti helyiségbe ment cigarettát venni, amikor valaki hátulról hirtelen elkapta a nyakát és fojtogatni kezdte. Dragonya kiszabadította magát, kést rántott elő és azt Kácsér mellé dőfte. Kácsér elájult, úgy viték haza, orvost is hívtak, de már nem lehetett segíteni a szerencsétlen emberen, reggelre meghalt.

Abeszínia felosztását célozzák az Olaszország és Anglia között folyó tárgyalások

A Népszövetség egy tagállama ellen

London, április 16.

A Daily News közli, hogy az angol és az olasz kormányok között rendkívül fontos tárgyalások folynak a két országnak Abeszíniában fenforgó érdekeiről. Már nyíltan is utalnak arra, hogy a tárgyalások végső célja Abeszínia felosztása lenne Olaszország és Anglia között. Biztos tények

nem támogatják ugyan ezt az állítást, de joggal lehet attól tartani, hogy az említett érdekeknek igyekeznek idővel érvényt szerezni. Abeszínia egyébként független ország, tagja a Népszövetségnek és Olaszország, Franciaország, valamint Anglia kötelezte magát arra, hogy fentartja Abeszínia integritását.

A képviselőség és polgármesterség

egy személyben nem jelent összeférhetlenséget

A magyarság megfelelő képviseletet követel

Kolozsvár, április 17.

Több erdélyi lap híre szerint Marosvásárhely polgársága úgy döntött, hogy Bernády György dr. maradjon meg polgármesternek és ne legyen képviselő. Hivatalos helyről nyert értesülés szerint ez a hír nem felel meg a valóságnak. Tény az, hogy a város polgársága ragaszkodik Bernády képviselőségéhez, de egyben polgármesterségéhez is. Ez a két tisztség nem összeférhetetlen és elsőrangú magyar érdek, hogy Bernády György dr. mindkét tisztséget viselje.

Tegnap egyébként Sebestyén Miklós dr. vezetésével Marostordamegye kilenc tagú küldöttsége jelent meg a Magyar Párt kolozsvári központjánál és a küldöttség vezetője azt a kívánságot tolmácsolta, hogy a párt vezetése tegyen meg mindent arra vonatkozólag, hogy Marostordamegyében a magyarság számarányának megfelelő képviselői és szenátori mandátumot kapjon. Kijelentették végül, hogy ragaszkodnak Bernády György dr. képviselőségéhez.

A rendőrségi fogdában lakott

nyolc hónapig családjával, mert nem volt lakása

Szegény embernek szegény a szerencséje

Temesvár, április 17.

Megirtuk, hogy a rendőrbírószék ezer leites bírságra ítélte Wambach Miklóst, aki a gyárvárosi Magyar-utca 45. számú házában udvarán deszkaházat épített egy hajléktalan család részére és egyben kötelezte a bíróság a szükséglakás lebontására. Az előzményhez tartozik, hogy Varga Vince napszámos a feleségével és három gyermekével már több mint egy esztendő óta lakás nélkül nyomorog. Nyolc hónapig keresztül a gyárvárosi

már említett szigorú ítéletet hozta Wambach Miklós, aki rokkant ember, ezer leites fizessen, mert nem volt hozzá elég kemény az íve, hogy egy szerencsétlen család a szabadban pusztulni hagyjon.

És most jön

az utójáték.

Wambach házában egyik szoba konyhas lakásából kiköltözött egy őrmester, aki eddig ott lakott. Varga Vince elment a rendőrségre és arra való hivatkozással, hogy szükséglakását le kell bontania, kérte, hogy a megüresedett lakást adják át neki. Azt felelték, hogy nem lehet, mert ezt a lakást már másnak szánták.

Tekintetes városi mérnökség! Tekintetes rendőrbírószék! Önök is emberek. Csak van önökben is némi emberi érzés? Ha igen, akkor adja meg utólag a mérnökség Wambach Miklósnak, aki vétett a paragrafus ellen, az engedélyt

az épített faházhoz,

a rendőrbírószék tartson új tárgyalást amelyen méltányossági alapon helyezze hatályon kívül az ezer leites bírságot. Varga Vincét és családját pedig — ha már tényleg másnak szánták a megürült lakást, — hagyják békében a deszkaépületben. A háborút követő hetedik esztendőben talán mégis el kellene már tüntetni az ilyen fájdalmas epizódokat, amelyek sem nem szociálisak, sem nem emberségesek.

Tőzsdei árfolyamok.

Zürichben a lei 2.10, Párisban —.—.

Temesvári magánforgalom április 17-én reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 246, angol font 1202.5, francia frank 8.54, sveici frank 47.80, líra 9.93, szokol 7.33, dinár 4.86, magyar korona 285, osztrák silling 34.87, márka 59.20.

Terményárak:

Buza 980, árpa 500, zab 515, rozs 600, tengeri 415 métermázsánként ab feladóállom

Felfelé szöknek

a temesvári állatvásáron az árak
Temesvár, április 17.

A temesvári állatvásáron tegnap az árak szokatlan emelkedését könyvelhette el a vásárló. Míg más években tavasz idején igen nagy volt a szarvasmarhákban a felhajtás, a tegnapi vásáron alig volt jobb minőségű anyag, az árak pedig úgy a temesvári vásáron, mint a megyebeli falvakban rohamosan nőnek. Ez a tünet részben arra vezethető vissza, hogy a leszállított ekszportvámokra való tekintettel a kiviteli üzlet nagyobb lendületet vett, az ekszportörök a vidéken összevásárolják az állatokat és ez természetesen befolyásolja az árak alakulását. A tegnapi vásáron elsőosztályu marha kilójáért élő sulyban huszonnégy leites is elkértek, míg két hét előtt még tizenkilenc-husz leites volt a piaci ár. A selejtes, esontozni való marha ára husz leire emelkedett a tizennégy nap előtti tizenhét leites szemben. Ugyanilyen a helyzet a sertéseknél, mert az ekszportörök faluhelyen vásárolva negyvenöt-ötvenkét leites is adnak az élő sertés kilójáért, aminek visszahatása a temesvári piacon is érezhető. Két hét előtt a suly árnyában még 34-40 leites volt a sertés ára, ma már 39-52 leites szökött fel. Ez a drágulási tünet természetesen nem hagyja érintetlenül a husneműek árát sem és biztosra vehető, hogy a mészárosok és hentesek a hatósági husárraknak újabb felemelését fogják szorgalmazni. Ezidő szerint még a márciusi husárok vannak érvényben, mert a minisztérium megbízottja megállapította, hogy próbavágatás alapján eszközölt kalkulálás annak idején reális volt.

Sorozatos sikkasztások után

Temesvárott huzódott meg

Temesvár, április 17.

A temesvári társaságnak ismert tagja volt Guszmán Mátyas magántisztviselő. Négy évvel ezelőtt került Temesvárra és akkor jó fellépésével hamarosan teret szerzett magának. Anyagiakban nem szenvedett kárt, mert tojásüzletei szép jövedelmet biztosítottak neki. Egy szép napon azt mondta ismerőseinek, hogy hazamegy Nagyikindára, ottani vagyonát likvidálja, azután pedig szerelmi bánatában szerencsét próbál a nagyvilágban és elhajózik Délamerikába, Guszmán azonban három év múltán csendben, egészen szerényen ismét feltűnt Temesvárott. Valahol hivatalnoki állást vállalt. A régi társasága elmaradozott mellőle és talán a neve nem kerül a nyilvánosság elé, ha véletlenségből nem lát napvilágot egy rövid hír valamelyik jugoszláviai magyar lapban. A hír pedig azt mondja, hogy Guszmán Mátyas a nagyikindai Guszmán & Comp. szállító cég baltagja, valamint az Astra olajgyár nagyikindai képviselője, nagy adósságok hátrahagyásával megszökött. Utóbb kiderült, hogy a rábizott pénzeket elsikkasztotta, így többek között az Astrától nyolcvanezer dinárt. Ezután kihajózik az Újvilágba, de Montevideóban is sikkasztáshoz folyamodott, kénytelen volt visszaszökni Európába és jelenleg Temesvárott huzódik meg. Nagyikindán már tudnak Guszmán temesvári tartózkodásáról.

3
legjobb
arcapó
szer.
Kapható
Dr.
KOVÁCS
ALADÁR
gyógy-
szertár-
ban

Hírnap

Timișoara-Fabrica, F6-utca 33-35

Igy is lehet novellát írni?

„In indischen Liebesgassen“ Ervin Rosenbergtől vagy „Kamatipura“ Pogány Lászlótól

Temesvár, április 16.

A Temesvári Hirlap hasábjain keresztül nemrégiben egy felfogásban különös, színelhelye megválogatásában valóban egzotikus írásmű vonult be a vásárgi irodalomba. Pogány László redeti tolla és eredeti novellája nyolc Kelet ismeretlen varázsa lopódott be szívünkbe. A nagyszerű fantáziájú szerző az idők, szokások és gonolkozások szinte áthatolhatatlan társágán keresztül Bombay éjszakai egyede, a Kamatipura életét rajzolja nesteri biztonsággal és olyan játszi önnnyedséggel, mintha egész életében Ganges és nem a Bega partjain séálgatott volna. Micsoda frappirozó szszefoglalás, micsoda hajszállfinom ellemzőerő a részletekben! Megdöbent ez az otthonosság, mely ugy karuzol, mintha csak a Három Rózsába vagy a Török Császárhoz vinne a tyárvárosba, de ugyanakkor gondolozásra is késztet. Utóvégre is Temesár - Kamatipura, Kamatipura - Temesvár, akárhogy forgatjuk a kérészt, dilettáns eszünk nem érti meg, micsoda látónoki képesség megnyilvánulása ez a rendkívüli ember, ki képes egy számára ismeretlen világ so-

hasem látott képeit felidézni: Kamatipurát — Temesvárot, még hozzá szugeszcióival, sőt autósugeszcióival spēkelve. Érdekes e probléma irodalmi és pszichológiai szempontból egyaránt, de szenzáció a megoldás is, mert ezuttal az irodalmi telepáthia egy különös esetével állunk szemközt.

Ugyanakkor, mikor a temesvári szerző novellájában a Hispania hajóra száll, ugyancsak indiai hajóutra készül Rosenberger Ervin, a bécsi hajóorvos is, mint utinaplója tanusítja, mindenesetre azzal a lényeges különbséggel, hogy az ő hajóját valószínűleg misztifikáció elkerülése céljából Gablonznak hívják. A hajók együtt futnak be a Victoria dokki quai-re s ami ezután Kamatipurában látható, az két test egy lélek eleménye. Ha Rosenberget kocsiba száll, azonnal felkapaszkodik mellé Pogány is, ha Rosenberget leszáll egy forgalmas utvonalon, Pogány azonnám nyomon követi árkon-bokron keresztül, az ő szemével lát, az ő fülével hall, az ő kezével tapint, az ő kifejezéseivel ír, szóval valóságos irodalmi konkubinátusban él vele, mint a két mű összehasonlításából pontosan kitűnik.

... den „Natives“ den Eingeborenen ...

Die Japanerinnen winken und locken mit lauten Zurufen: Come here! Come inside!

... egy ilyen „nativa“ benszülött nő ...

Végül Rosenberg, akarom mondani Pogány, idegen nyelvű intim kiszólásokkal tetőzi az indiai viszonyokban való nagy benfentességét.

Egyik kapu mögöl valaki utánunk kiáltott:

Come her! Come inside!

Az irodalmi telepáthia eme kis intermezzója után azonban kövessük tovább a novella menetét, mert szerzőnk jóvoltából már várnak a szugeszció és autósugeszció esodái. A szerző utitársa egy ötletes és tettekre kész francia ujságíró, Lucien Dubois, ki szintén Indiába készül „kellemesen tölteni el nyári szabadságát“. Rendes körülmények között tulajdonképpen kételkednünk kellene az ötletes francia ujságíró elméje épségében, bármily tettekre kész, hogy miféle agyrem készíti augusztus felé 55 fokos hőségben az egyenlítőn keresztül Indiába utazni? Miután azonban egy fantasztikus novella utai mindig kiszámíthatatlanok, megnyugszunk e megoldásban. Még mindig türhetőbb, mintha például az északi sarkra küldte volna Szilvesztert ünnepelni a szeszélyes szerző. Azután egy ilyen szegény novellahős nem is igen tehet sokat a sorsa ellen, mennie kell mint a katonának, mikor küldik. Hogy nincs nagyon elragadtatva, az a novellából is kitűnik. Egész uton gunyos és zárkózott. De bosszút forral: elhatározza, hogy a szerzőnek beadja a maszlágot. Egy szép napon így szól hozzá:

— Ha fantasztikus novellát akar írni, legyen türelemmel. Kitünő témám van a számára. De csak Bombayban mondhatom el.“

A szerzőt borzasztóan izgatja a téma, de miután a ravasz francia egy szóval sem hajlandó többet elárulni, türelmesen várakozik. Végre megérkeznek a tett színelhelyére, hol már várja őket az obligát fakir a dobozból kiugró gyerekekkel és a holdnak támasztott kötéllal. A gyermek felkuszik most a kötélre, majd eltűnik. A fakir hívja, de nem jön. Késsel a szájában utánakuszik a gyermeknek, majd kiáltás, véresen luzuhanó gyermektetem stb. stb.

A szegény szerző egész oda van, ilyet még nem pipált a világ. Érzéseit így festi:

„Arcomról a hideg veríték csorgott, szívem dobolt“.

Kénytelenek vagyunk bevallani, hogy olvasva e történetet, rólunk nem csorgott a veríték, sőt szívünk sem dobolt, egyrészt azért, mert cinikusak vagyunk a már régesrég megoldott büvészmutatványokkal szemben, másrészt, mert az egész fakirhistória szóról-szóra ismeretes előttünk az unalomig. Donasz Ferenecnek a serdülő ifjuság számára kiadott „Öserdőkön, tengereken“ című könyvéből. Ezért a témáért nem kellett volna Bombayba menni, — meg lehetett volna találni talán még az erzsébetvárosi kölesönkönyvtárban is.

In indischen Liebesgassen von Ervin Rosenberger

Heute legte unser Dampfer am Quai in Viktoria Dock an.

Wir bekamen sogleich einen Schwarm indischer Leute aufs Schiff: Ansichtskartenhändler, ambulante Flickschuster, Schneidermeister, die ich erbötig machen, weisse Tropenzüge zu verfertigen.

Auch Dienerinnen der Liebe kommen an Bord. Sie sind braun, barmuss, notdürftig gekleidet. Diese hindu-Frauen stellen nebenbei auch ihr eigenes Fleisch den Schiffsleuten, die zahlungswillig sind, zur Verfügung. Die Taxe, für die sie ihr leibliches Ich hingeben: 1 Rupie.

Wenn unsere Schiffs-Angehörigen on diesem Quartier sprechen, so geräuchen sie den Namen Grant Road. Die Grant Road ist eine grosse Strasse, die sich in westöstlicher Richtung durch die Eingeborenen-Stadt von Bombay, durch die „Black town“ zieht. Ein Stadteil nordöstlich von der Grant Road ist Kamatipura.

Am Anfang der Gasse steigen wir aus dem Wagen und promenieren geächtlichen Schrittes.

Hinter einer primitiven Gittertür sitzen diese dunkelfarbigen Töchter indiens und locken durch Wink und Vort die vorübergehenden Männer. Wenn man in eine solche trübselige Freudenzeile indischer Mädchen hinschaut, empfindet man ein Unstgefühl, das nicht eben geeignet ist für Zwecke, denen die Zelle dienen will, begehrenswert erscheinen zu lassen. Als empfehlender Hintergrund wirkt das Zimmer der Japanerin, die läume erscheinen wohnlich und sauber. Sie sitzen an den Fenstern im ersten Stockwerk, und warten auf irrend einen, der willens wäre, ihre Liebesdienste entgegenzunehmen. Die europäerin sucht durch ein Manko ihrer Bekleidung, durch ein Minus ihrer erhüllung Eindruck zu machen.

Kamatipura írta: Pogány László.

Hajónk a Victoria-dokk mentén horgonyt eresztett.

Áruikat kínáló árusok lepték el nemsokára hajónkat. Volt közöttük foltzó varga, levelezőlapárus, szabómester, ki vállalkozott, hogy viseltes ruháinkat megjavítja.

Es természetesen nők is voltak közöttük, akik csomaghordásra vállalkoztak, jobbára éhező szerencsétlen hindu asszonyok, akik egy-két rupiáért még a testüket is felkínálják szivesen a hajó legénységének.

A matrozók Grant Roadnak nevezik Bombay benszülöttektől lakott részét. A Grand Road nem egyéb, mint egy hatalmas hosszú utca, amely nyugatról keletre húzódik, a Black-town, a sötét város, a benszülött negyeden keresztül. Északkeletre tőle fekszik Kamatipura.

De a Suklajistreet-sarkán mégis gyalog kellett folytatnunk utunkat, mert a forgalmas utcában csak lépésben hajthatott volna a koesi.

Indus lányok földszinti rácsos ablakok mögöl nyújtogatják ki kezeiket az arrahaladók után. Bizony nem csak elhatározókézség, de bátorság is kell egy ilyen szoba felkeresésére. A japán nők által lakott házak már messziről feltűnnek rendezett külsejük által. Az emeleti ablakokban selyemkimonos, feltűzőt frizurájú kis gesák ülnek és csak mosolyukkal csábitanak, míg az európai nők, leginkább hiányos ruházatukkal igyekeznek hatást kelteni.

Legszébben és legjobban fest és tisztít a Boiangeria Bănațană

Bulevardul Carol I. No 62 (Hunyadi-ut). Ruhát, selymet, gyapjufonalat, tagálszalmát, tollat stb. Minta utáni festést legpontosabban esztözlünk. Express- és gyász munkák 6 óra alatt készülnek. Teljes tisztelettel Boiangeria Bănațană, Comsa și Granatir. 248

Hirdetmény.

Gyári áron való árusítás! Értesitem a mélyen tisztelt temesvári és környékbeli közönséget, hogy rendkívül gazdag butorraktáramat mélyen leszállított áron árusítom.

Schuszter Ferenc

Temesvár-Erzsébetváros, Korona-utca 14 (a sárga villamos végállomása). Tel. 11-91

KOPROL

ÖN BETEGES? LEHANGOLT?

Tisztítsa ki beleit, máját, vérért azáltal, hogy a jóizú

KOPROL-ból

bevesz hetenkint kétszer egy darabot. A hatás gyors, biztos, kellemes. Csecsemők és gyermekek is szivesen veszik.

KOPROL csokoládés hashajtó

Kérjen ingyen mintát „GEA“-KRAYER laboratóriumától, Timisoara.

Varrógépek

15 évi jótállással. Ingyen himzótanfolyammal. Eredeti gyári áron KATZKY-nál Timisoara I., Str. Mercy 10 Kedvező fizetési feltételek. 420

Granyer
"Anusol" Soedecke
Anusol ellen több mint 25 éve a legjobban elismert szer. Egyszerű alkalmazás, biztos siker. — Minden fájdalmat azonnal megszüntet és meggyógyítja a gyulad, sebes és vérző helyeket. — Gyógyalmas alkatrészekből mentes. Reggel és este egy kupocskára tesz a végbebe bevezetve. Minden patikában és drogériában kapható.
Főraktár F. H. MEES drogueria en-gros Soc. in An. București, Calea Griviței 61.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Plaza Sf. George (Szentgyörgy-
tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra
160 lei, félévre 300 lei, egy évre
600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az ó-
királyságban 3 lei, Magyarországon
2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár,
Csehszlovákiában fél ck., Ausztriá-
ban 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Anzixskártya Kamatipurából

Minek nekünk fránya Thawara Ray!...
Minek nekünk mozi, minek autótúra!...
Hisz lebilincsel a hipnoikus Bombay.
És benne megigéz a büvös Kama-
tipura!...

Novellista.

A Déli Hírlap legközelebbi száma holnap, vasárnap, reggel a rendes időben jelenik meg.

— Goldis miniszter Temesvárott. Goldis László kultuszminiszter, aki több nap óta Aradon tartózkodik, vasárnap, Temesvárra érkezik és itt nagyfontosságú politikai nyilatkozatot fog tenni. A miniszter résztvesz Bogdan Antal dr. prefektus ünnepélyes beiktatásán is.

— Darvari hadosztályparancsnok utazása. Darvari Mihály, a temesvári hadosztály parancsnoka, tegnap Nagyszébenbe utazott, ahol résztvesz a hetedik hadtest hadosztályparancsnokainak évenként megartandó értekezletén, amelyen Chiosky hadtestparancsnok elnököl.

— Makkay Sándor dr. ma választják meg püspöknek. Kolozsvárról jelentik: Ma délelőtt megy végbe Kolozsvárott az erdélyi református püspök megválasztása. A választást országsszerte nagy érdeklődés előzte meg és a vidékről mintegy száznegyven résztvevőre számítanak. Makkay Sándor dr. megválasztása kétségtelenül egyhangú lesz, mert az időközben ellene megnyilvánult támadások, minden oldalról, ugye házi körökben, mint a sajtóban, általános felháborodást váltottak ki.

— Csendőrdandárparancsnokság Temesvárott. Bukarestből jelentik: A hadügyminisztérium most szervezte meg az ötödik csendőrdandárparancsnokságot és annak székhelyül Temesvárt jelölte ki. Az új dandárban az első és a kilencedik csendőrezredek nyertek beosztást.

— A Pesti Kereskedelmi Bank elnöke lemondott. Budapestről jelentik: A budapesti pénzügyvilágnak szenzációja van. Weisz Fülöp, a Kereskedelmi Bank elnöke, lemondott állásáról. Hír szerint a bank pengőmérlegei és a valorizációs kérdések elintézetlenségére készítették erre az elhatározásra.

— Napi hét órát dolgoznak a köztisztviselők. Bukarestből jelentik: A kormány tagjai tegnap minisztertanácsot tartottak, amelyen elhatározták, hogy a köztisztviselők hivatalos idejét napi hét órában állapítják meg. A kormány az egyes minisztériumokra bizza, hogy ezt a szolgálati időt egyfolytában, vagy pedig megszakítással tartják meg.

— Női- és férfi-szalmakalapok legelőnyösebb bevásárlási forrása Daniel N. C. Temesvár, Detaileladás a gyárépületben József tér 12. Küttel-terrel szemben.

SIKURIT
betont, vakolatot vízhatlanít.
Egyedüli gyártói: LUTZ
FÉSTÉKMŰVEK TIMISOARA
Spl. Ion Russu Sirlanu 82, Ev.,
Gát-sor. Telefon 10-50. 519

Ünnepélyes nyilatkozatot kíván a parasztpárt a nemzeti párttól a fuzió ügyében

Bukarest, április 17.

Politikai körökben híre terjedt, hogy a nemzeti párt és a parasztpárt között az újból megindult tárgyalások fuzióra vezettek. A Viitorul jól informált körökből olyan értesítést kapott, hogy a nemzeti párt vezéreinek erre vonatkozó indítványa a parasztpártnál tartózkodó fogadtatásra talált és egyelőre a fuzió még nem jött létre. A parasztpárt ugyanis azt követelte, hogy előzőleg tartsa meg a nemzeti párt vasárnapi kongresszusát és azon ün-

— Harmincöt százalékos lesz az Emanuel-féle egyezség. A temesvári törvényszéken tegnap kellett volna tárgyalni az Emanuel Emil ellen beadott csódkérvényeket, amelyek tárgyalását már háromszor elhalasztották. A kérvények tárgyalására azonban már nem került sor, mert a csódkérelmezők végérvényesen visszavonták kérelmeiket. Az Emanuel fizetésektelenségi ügy most már a befejezéshez halad és biztos, hogy egy harmincöt százalékos egyezség formájában nyer végleges elintéztést.

— Dr. Todan ideg orvos rendelőjét felszerelte a legmodernebb villanykészülékekkel, (D'Orsonvall, galvanizálás, faradi satio, elektromos masszázs stb). Rendel. Küttel-tér 5. 11-12 és 4 és féltől 6-ig.

— Megszűnik egy történelmi szálloda. Kolozsvárról jelentik: A történelmi jelentőségű Biasini-szálloda megszűnik. Ez a régi szálloda 1847-ben falai között vendégül látta Petőfi Sándort is, aki fiatal feleségével tartózkodott ott. A szállodából lakásokat csinálnak.

— A belvárosi Dóm-templomot tatarozzák. A csanádi székeséptemplom külső tatarozási munkálataira versenytárgyalást hirdet. Zárt ajánlatok f. évi április hó 29-én 11 óráig az Alapítványi Pénztárnál (Püspöki palota) nyújtandók be, ahol óvadék fejében 5 százalék teendő le készpénzben vagy értékben. Ugyanott a tervek, pályázati feltételek megtekinthetők és a költségvetési űrlapok is kaphatók 9-12 óráig.

— Kern Pál bőrkereskedés, Temesvár, II., Fő-utca 22. Fiók: IV., Uri-utca 8.

— Az erőszakoskodó billédi csendőrmester. Megirtuk, hogy Billédén öngyilkos lett Schunk János jómódu gazdálkodó. Az öngyilkossággal kapcsolatban különféle hírek keringtek a faluban, amire Blidariu Illés billédi csendőrmester maga elé idézte Schunk fiát, a pincébe záratta, majd a feleségét is a lakására, illetve a laktanyára hívatta. Hogy a kihallgatás miként folyt le, azt a benyújtandó bünvádi feljelentés fogja megállapítani, amelyet ifj. Schunk Jánosné a csendőrmester ellen tesz erkölcstelen kihágás miatt. Blidariunak különben ez nem az első esete, amikor hivatalos hatalmával visszaélt.

— Meghívó. A Kispolgári Szövetség józsefvárosi tagozata ezévi április hó 18-án, d. e. 10 órakor a Scholier-féle vendéglőben (Scudier-tér) népgyűlést tart. Minden öntudatos kispolgár ott legyen, mert saját érdekéről lesz szó. Az elnökség.

— Évek óta a legjobban keresett és legnépszerűbb fogápolószer a FAR-MODONT fogkrém és szájjav. Kivántra mintát és reklámanyagot ingyen és bérmentve szállít a »Farmacon« gyógyszerárukereskedés és laboratórium, Timisoara.

— Bánáti szanatórium Temesvár, sebészeti-, belgyógyászati-, gyermek-, ideg-, test-egyenészteli-, húgyszervi-, női-, fül-, orr-, nyak-, szem-, bőrbajok kezelése. Röntgen és diathermia.

— Az alkohol áldozata. Stel-pán János harminhárom éves munkás részeg állapotban leesett egy tehérekocsiról. Az esés olyan szerencsétlen volt, hogy súlyos sérülésekkel eszméletlen állapotban a mentők a kórházba szállították.

népélyesen mondják ki, hogy a parasztpárttal fuzionálni akarnak. A nemzeti pártnak egy elnöke legyen, aki jogosult lesz a párt nevében tárgyalni. A parasztpárt csak abban az esetben hajlandó a fuzióról tárgyalni, ha a nemzeti párt a vasárnapi kongresszuson ilyen értelmű határozatot hoz. A Viitorul még hozzáfűzi, hogy a nemzeti párt több vezető embere tegnap Jorgához utazott Valeni de Munteba, hogy reábirják a pártelnökségről való lemondásra.

— Apponyi visszavonul a közéletből. Budapestről jelentik: Apponyi Albert gróf Gyöngyösapátin birtokot vásárolt és rövidesen odaköltözik.

— Tettentér zsebtolvaj. Tegnap délelőtt a Scudier-téren Bicione Traian rendőrőrmester tetten érte Ráber Franciska huszonégyéves napszámosnőt, amikor egy idegen zsebbe akart benyulni. Alapos gyanu, hogy rendszeresen foglalkozott zsebtolvajlással. Megindították a büntető eljárást.

— Megoldották a jugoszláv kormányválságot. Belgrádból jelentik: Szokatlan módon oldották meg tegnap a kormányválságot. Uzunovics miniszterelnök bejelentette, a kormány lemondását, majd újból megalakította kormányát, de az új kabinet tagjai között nem szerepel Radics István, Radics Pavel és Rajals. A két horvát miniszter Nikics és Chouperine bent maradt a kormányban és közölte, hogy a Radics-pártból kilép. Valószínű, hogy emiatt pártszakadás áll be a horvát parasztpártban. Arra számítanak, hogy husz-harminc képviselő követi a két horvát minisztert.

— A Lloyd-Tavernában mai naptól kezdve új műsor az összes tagok új számokkal lépnek fel.

— Új orosz-japán háború előtt. Londonból jelentik: Az Evening Post mukdeni tudósítója szerint Tschangcsolin japán marsall azt a kijelentést tette, hogy azok a hatalmi ellentétek, amelyek Szovjetország és Japán között fennállanak, feltétlenül újabb orosz-japán háborúhoz vezetnek.

— A Franco-Romana Általános Biztosító Részvénytársaság Bucaresti, temesvári vezérigénységének tisztviselőjét, Kirchner Lipót urat, cégjegyzővé nevezte ki.

— Hirtelen halál. Umling Klementina hatvannyolc esztendőes meghal lakosnő tegnap délután a diványon ült s mialatt a szobában levőkkel beszélgetett, hirtelen hátradőlt és meghalt. Szívzélhűdés ölte meg.

— Lloyd Taverna az elite-közönség találkozóhelye.

— A „Fotografia“ szakfolyóirat legújabb száma gazdag tartalommal jelent meg. Elsőrangú szakemberek tollából közöl több elsőrangú tanulmányos cikket, ezenkívül egy modern felfogású festményes portrét, a fényképezési tudomány legutolsó vívmányainak tekintetbevételével irrfotokémiai ismertetéseket, fotorecepteket. A kiűnően szerkesztett és ugye az amatőrök, mint a szakfényképészek előtt igen előnyösen ismert folyóirat Gyulaférváron jelenik meg Drávai szerkesztésében. A Fotografia kiadóhivatala mutatványszámokkal is szolgál.

— Műkedvelői előadás. Az erzsébetvárosi katolikus leányklub műkedvelői április 24-én a Novotny-féle teremben bemutatják a Gyimesi vadvirág című nepszínházját. Az előadást másnap, április 25-én délután megismétlik.

— A gyárvárosi „PATRIA“ és „GRAND“ kávéházak szombatán április 17-én 9 órai kezdettel nagy táncestélyt rendeznek az 5-ik vadászrezd zenekara, illetve Toll Józsi szalonzenekara közreműködésével. Belépti díj nincs, reggelig nyitva.

— A peresztes miniszterium. Nagyváradról jelentik: A királyi tábla tegnap tárgyalta Marcus István dr. szépművészeti vezérfelügyelő ügyét, amelyet a szépművészeti miniszterium ellen indított, mert ez folyó évi január elsejével Marcus állását egyszerűen megszüntette. A tábla ítéletében kimondotta, hogy a szépművészeti miniszterium hasonló rangban ossza be Marcust más állásba, fizetését pedig január elsejétől kezdődőleg folyósítsa. Az ítélet Nagyváradon öszinte megelégedést keltett.

— Figyelem! Fontos a cím! „CONCORDAT“ iroda Bucaresti, Calea Dorobanilor No. 79 elintéz bármilyen ügyet az összes minisztériumokban és a többi fővárosi hatóságoknál.

— Meglesz a marokkói béke. Párisból jelentik: Politikai körök valószínűnek tartják, hogy pénteken proklamálják a marokkói fegyverszünetet.

— Figyelem! Elegáns olcsó öltönyök a tavaszi és nyári szezonra nagyon mérsékelt áron. Győződjön meg Golub Ghenad új szabóműhelyében Temesvár-Gyárváros, Str. Dacilor 36. (Fő-utca).

— Használjon nappal „Marguerite“ krémet, éjszaka „Minerva“ pomádét s bőre harmatos, bársonyos, üde lesz. Kapható Minerva gyógyszerár, Belv.

Művészet

— Zala Béla és Éghy Ghyssa közös estéje elé már tulajdonképpen nem kellene konferanszot írni. Mindkét művész hire sokkal nagyobb, hogysem már ne előzte volna meg régen őket. Éghy Ghyssa világhírű modern táncosnő, akinek hajlékonyságáról, fantasztikusan nagyszerű mozgásáról hasábokat írtak a külföldi lapok, Zala Béla pedig az egyetlen komoly szavalóművész, aki a szavalás igazi értelmét átérzi és érzékeltetni tudja. Az estély április 23-án lesz. Jegyek Lőbl-nél.

— Április 24-én és 25-én a Zenebarátok Brahms-estéi. Az a nagyszerű eseménye városunk zenei életének felejthetetlen műelvezetést jelent. A műsor gazdagsága és előkelősége minden várakozást felülmul. Az érdeklődés oly nagy, hogy sietni kell a jegyeket a „Banat“nál megváltani.

— Fischer Edvin Romániában. Nagy fáradtsággal sikerült az ezidőszerinti legnagyobb élő német zongoraművészt, Fischer Edvint, egy Románia nagyobb városában tartandó hangversenykörútra birni. Fischer, ki Németországban a Bach-zene renaissance-át ébresztette fel, újabb időben Amerikában is mint Beethoven és Brahms legkiválóbb interpretátora érvényesült, önálló zongora-hangversenyen fog a műértő közönség előtt bemutatkozni. Ezen nagy művészi és kulturális esemény alkalmasból a világhírű newyorki zongoragyáros Steinway a művészeknek egy elsőrendű zongorát díjtalanul bocsátott rendelkezésére melyet a hangversenykörútja alatt mindenütt magával fog vinni Fischer Edvin temesvári hangversenyét a Zenebarátok rendezik május 2-án a Tiszti Kaszinóban. Jegy eladás hétfőtől a „Banat“ hirlap irodában. (Tagoknak kedvezmény!)

— Április 22-én tartják Weis Magda és Freund Leó együttes hangversenyüket, melynek műsorát Cázár Frank és Richard Strausz, modern zeneirodalom legszebb szonátáját játsszák. Jegyek Lőbl-nél.

Női kalapátalakítások
a legutolsó modellek szerint
legolcsóbban

„VENUS“
Józsefváros, Uri-utca 4-a

A harisnyakötő

írt Rupert Hughes

Természetesen a végzetes tárgynak le kellett csuszni bokája köré, mialatt a virágokat öntözte a kertben. És persze Fred Newcombnak is arra kellett haladnia, mintha be akarna menni a kertbe. Fanny hátra rugott és felkapta azt, mielőtt Fred oda ért volna. Ekkor észrevette, hogy férje autója éppen a háta mögött áll s habozás nélkül bedobta a harisnyakötőt az első ülésre, hálát adva magában az egeknek, hogy az autó éppen ott állt.

Fanny megfordult, hogy fölmenjen a lépcsőn, ahol szembe találkozott férjével, akinek sürgősen el kellett mennie hivatalába. Megesókolta feleségét, s az autóra ugrott.

Az asszony megfordult, hogy egy bucsupillantást vessen férje után, s meglepetve látta, hogy az a harisnyakötőt felkapva ijedten néz körül, majd gyorsan az irattáskájába gyömöszöli, s mint akit a sátánok üldöznek, elvágtat. Pedig a sátánok otthon maradtak s az asszony féltékenységet ébresztgették. Ebben a pillanatban Fred Newcomb is elhaladt előtte tisztességtudóan emelve meg kalapját. Fanny pedig más harisnyakötőt húzva fel, feltette kalapját és rohant férje után a hivatalba.

A hivatal ódon lépcsőjén felhaladva Miss Tatum-mal találkozott, aki férje irodája felől jött s mellette elhaladva, kétértelmű mosollyal nézett végig rajta. Az irodába lépve férjét irasztala mellett találta munkái fölé görnyedve és észrevette egy kis asztalkán az irattáskát is. Persze a kis asztal felé vette utját, de férje átölelte és ölébe húzta, majd egy húszdollár-rost vett ki a zsebéből.

— Bevásárlásra készülsz? kérdezte feleségétől s előzékenyen tartotta feléje a pénzt.

Az asszony hidegen húzódott vissza, majd ismét a kis asztal felé készült menni. A férje erre eltette a pénzt és egy csekket állított ki ötven dollárról Fanny-nak.

Fanny azonban megvetően húzta félre a száját és igyekezett elérni a táskát férje vállán keresztül.

Erre a férj összetépte a csekket és egy újabbat állított ki, de most már száz dollárról.

— Don Juan idősebbik bátyja kell, hogy legyen — gondolta az asszony, mialatt eltette a csekket.

Ekkor hirtelen felugrott, s kirántva a végzetes harisnyakötőt rejtekéből, meglóbalta férje orra előtt, s vészkiáltó hangon kérdezte:

— Mi ez?
— Ez? igyekezett nevetni a férj. Ha-ha-ha-ha. Ez? Ha-ha...

— Igen ez!
— Ez? Nos majd elmondom. Tudod szívem, elmentem a rendőrségre, hogy lefizessem büntetésemet gyors hajtsért. Itt találtam egyik ismert vicemestert Ed Shumway-t. Ed mindig kapható bolondos vicekre, s egy alkalmas pillanatban táskámba dugta a harisnyakötőt, mondva: „Jobb lesz, ha visszaviszed a tulajdonosának!”

Én pedig nem akarva elrontani a tréfát feleltem: „Rendben van”, — és eljöttem, de ismételtam, hogy csak a tréfa kedvéért hoztam magammal. Hiszen tudod, milyenek a férfiak.

— Igen, nagyon is jól tudom, hogy milyenek a férfiak, válaszolt Fanny fagyosan.

— Pedig ez az igazság, Fanny! Az isten úgy segítjen. Csak nem fogok neked hazudni?!

Az asszony felsőbbségének teljes tudatában kesernyésen mosolygott.

— Azt mondja, hogy a rendőrségen szerezte. Hát a rendőrök ilyen fódros cifra holmit is viselnek? Vagy egyenruhájukhoz tartozik?

— De hiszen mondom, hogy Ed Shumway-é volt. Nem tudom, hogy hol szerezte. Esküszöm neked, hogy ez az igazság. Ha akarod, akár a bibliára is megesküszöm!

— Miért nem mondtad, hogy az enyém ez?

— Mert akkor láttad volna mindjárt, hogy hazudok. De egész komolyan mondom, hogy a rendőrségen szereztem!

Mikor az asszony eltávozott a hivatalból, egy kétszáz dollárról kiállított csekk és alapos fejfájás felett rendelkezett.

Természetesen soha sem árulta el, hogy a harisnyakötő az övé volt, mert

annak a révén kezében tartotta az urát. Ha pénz kellett neki, csak azt mondta férjének: Harisnyakötő! S a válasz soha sem késett: Mennyi kell?

Fordította: Kabók Péter.

Gyerekujság

Szerkeszti: Kóró Pál bácsi

Kalandos Palkó utazásai

Pár óra múlva feltűnt a láthatáron az Atlantic John figyelmesen nézte a hajót és mikor oldalán elolvashatta az Atlantic nevet, kijelentette:

— Elhiszem most már, hogy drótmélkül is lehet táviratozni. Először azt hittem, hogy ezzel a hajóval csak véletlenül találkoztunk, de most látom rajta az Atlantic nevet, amint azt a hajótestet előre jelentette.

Csónakok segítségével a hajótörötteket átszállították az Atlantic-ra. A két hajó aztán ellenkező irányban folytatta az útját. Előbb azonban hajósmódra köszöntek egymásnak olyképpen, hogy meghajtották egymás előtt zászlóikat.

Aztán napokon keresztül nem történt semmi. A két fiúnak az ut már unalmas kezdett lenni, azért örvendek, mikor egyik este Astor közölte velük:

— Holnap reggel meglátjuk a Zöld-szigeteket!

Éjszaka az izgalomtól keveset aludtak. De ez a kevés idő is elég volt Johnnak, hogy a Zöld szigetekről álmodjék. Azt álmodta, hogy ott minden zöld: a fű, a virág, a föld, az emberek és még a házak is zöldre vannak festve.

Mennyire esodálkozott aztán, mikor másnap kora reggel a fedélzetre futott és a hajóval szemben gyönyörű, barátságos szigetet látott, amelyen csak egy ragyogott sok ezer szín, mint máshol és csak a fű és a fák lombja volt zöld.

Utasaik beleültek egy a hajó fedélzetéről lebecsátott csónakba és nemsokára ott lépkedtek a Zöld-szigeten.

— Csak azért kötöttünk ki, — mondotta Astor, — hogy a sok tengeri utazás után egy kicsit megint a lábunk alatt érezzük a földet. Pár órát bolyongunk itt. Mindenki mehet, ahová akar, de mikor a hajó túlke megszólal, mindenki siessen vissza a partra, hogy csónakon visszamenjünk a hajóra.

Kalandos Palkó és John egy darabig együtt mentek. Egy kis erdőn haladtak keresztül, amelyben a fák alacsony ágain mintha színes drágakövek himbálóztak volna. Ezek mind kolibrik voltak, a világ legkisebb madarai, alig olyan nagyok, mint a mogoró, legfeljebb a dió nagyságát érik el. Mikor a fiuk óvatosan közeledtek egy-egy bokor felé, hogy kolibrit fogjanak, a kis madarak hirtelen mind fölszálltak és úgy csillogtak a napsugárban, mint a fölfelé dobott gyémántok, smaragdok, rubintok és más drágakövek.

Később egy hegyre értek. Itt Palkó azt indítványozta, hogy menjenek föl és nézzenek a hegytetőről széjjel a szigeten. John azonban ezt nem akarta megcsinálni.

— Nem vagyok bolond, hegyet mászni, — mondta és tovább ment az erdőben.

Kalandos Palkó ellenben felment a hegyre. A hegymászás fáradságos volt, de érdemes volt megtenni. A hegy tetején nagy nyílás volt. Bizonyos, hogy ez a hegy valamikor tüzhányó volt. Ez volt a krátere, mert a tüzhányók nyílását, melyen át a tüzet és a lávát kilövelik, így nevezik. Azonban bizonyos, hogy ez a tüzhányó

már rég nem működött, mert krátere egészen az aljáig füvel és cserjékkel volt benöve.

Palkó a hegyről az egész szigetet látta. Köröskörül tenger fogta körül. A sziget nyugati oldalán ott himbálózott az Astoria, amely ilyen magasról játékhajónak látszott. A sziget másik oldalán Palkó házakat látott. Ott valami falu volt.

Aztán lefelé ment a hegyről és a tengerpart felé tartott. Mikor odaért, éppen megszólalt a hajótűlök. Az emberek sorra jöttek vissza, csak éppen John hiányzott. Vártak tíz percig, félórát, közben a túlköt is újra meg újra megszólaltatták, de hiába. John csak nem jött. Végre is Astor indítványára elhatározták, hogy John keresésére indulnak. Mentek és mindenfelé kiabáltak:

— Halló, John! Halló, John!
Azonban eltelt félóra is s nem kaptak választ. Végre az erdő helyén megjött a válasz:

— Hó, itt vagyok!
Mintha a hang a föld alól jött volna. Ujra kérdezték:

— Halló, hol vagy?
— Hó, itt a gödörben.

Óvatosan mentek előre s aztán eljutottak egy gödörhöz, amelynek alján ott volt John. Kötelet bocsátottak le és annak segítségével kihúzták. Az arca tele volt apró piros foltokkal, darazsak csipésével. John mesélte:

— Kolibrit akartam fogni. Csak a madarak után mentem és nem néztem a lábam elé. Egyszerre zsupsz, beleestem a mély gödörbe. A baj az volt, hogy ott ezer meg ezer darázs rohant nekem és összecsipdestek. De mi az ördögöt kerestek ezek a darazsak a gödörben?

— A gödört — magyarázta Astor — tulajdonképpen hangyák ásták. De van itt a darazsaknak egy fajtája, amely az ilyen gödörből kiüzi a hangyákat s aztán maga foglalja el a lakást. Ezek a darazsak azonban nem mérgesek s csipésük pár perc alatt már nem is látszik. John azonban az a baj is érthette volna, hogy olyan gödörbe esett volna, melyet ugyancsak a hangyáktól skorpiók foglaltak el. Ezeknek a csipése mérges és legtöbbször halálos.

Már mindnyájan a hajón voltak, amely fölszedte a horgonyt és vigan siklott tova a tengeren, amikor John, aki Palkóval a födélzet korlátja mellett állott, még egyszer visszanézett a Zöld-szigetre, aztán megtapogatta vörösre csipett képét és fölsóhajtott:

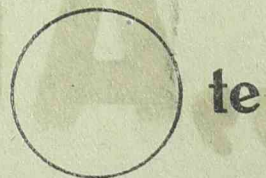
— Bár inkább hegyet másztam volna!

REJTVÉNYEK.

1. Szórejtvény
ház ház ház
szokás szokás szokás

2. Betűrejtvény
B B B B B S S
b b b b b
B B B B B

3. Mi ez?

Rejtvénymegfejtés:

1.
 2.
 3.
- Megfejtette
- Lakik

Mozi.

Belvárosi mozi: ápr 17. :—: Gyárvárosi mozi: ápr. 19, 20.
Mehalai mozi: ápr, 22.

Hentzau Rupert

Nagy történelmi dráma 9 felvonásban.

Rendező: W. Griffith — Intrikák és szenvedélyes kalandok egy királyi palotában. Hogyan találja meg boldogságát egy intrikusoktól és sorstól üldözött királynő.

Főszerepekben: Adolph Menjou és Elena Hammerstein

Monopol Royal Film, Arad.

Belvárosi mozi: ápr. 18 és 20 :—: Gyárvárosi mozi: ápr. 21, 22.
Mehalai mozi: ápr. 23.

Ilyen az élet

Nagy szalondráma 8 felvonásban.

Főszerepben: Gloria Swanson, a Madame Sans Gène c. film főszereplője.

Belvárosi mozi: ápr. 19 és 21 :—: Gyárvárosi mozi: ápr. 17, 18.
Mehalai mozi: ápr. 20.

Premiér Erdély és Bánát részére

A szerelem rabjai

Mataimas családi dráma 9 felvonásban.

Főszerepben a gyönyörű művésznő: Eszterházy Agnes grófnő

Jön!

Jön!

Tristán és Isolda

eredeti zenével (Wagner R.)!

Kerékpárok

Eredeti

Waffenrad, Neumann Germania stb. n. gy. választékban, jutányos árak. Javitások pontosan készülnek Stamm E. ut. RESCH FERENC Temesvár-Belváros, Mercy-u. 4. 213

Ha szép akar lenni, használjon Kuika-féle Liliomtej-kremet, liliom-szappant, liliompudert, 3 minben. Kapható kizárólag Kuika Emil városi gyógyszerárban, a Fekete Sza-raz, Belváros, Szentgyörgy-tér.

Budapesti Nemzetközi Vásár

1926 április 17—26.

Legjobb bevásárlási alkalom. Vámszabadraktár. Szállítási-, utazási- és vízumkedvezmények. Képviseletek a bel- és külföld nagyobb városaiban. Egyidejűleg nemzetközi bőripari kongresszus. Szállást és teljes ellátást biztosító „3 nap Budapesten” c. jegyfűzetek 1 millió magy. korona. Központi iroda: Budapest, V., Szemere-u. 6. Telefon L 961-22.

Házhelyek

olcsó arban kaphatók a **girodai va-uti megállóhelynél**. Ára:
 ölenként 100 lei. Egy 200
 öles házhely ára 20 000 lei.
 Törleszthető 20 havi részletben, havi 1000 leiel kamatmentesen. Az első részlet lefizetése után vevő haszonélvezője a birtoknak. Bővebbet: Józsefvaros, Horváth Boldizsár-u. (Str. Miron Costin) 3

Hirdetmény.

A városi tanács közhírré teszi, hogy a városi műjéggyár e hó 5 én újból életbe lép, mely naptól kezdve a vállalat megkezdi a jégnek házhoz való szállítását is.

A gyártás helyén átvett jég ára lei 120 (egyszázhusz) lei 100 kg ként, házhoz szállított napi kg. 6 1/2 kg adagnak az ára pedig havonként 250 (kettőszázötven) leibe kerül.

Jelentkezni lehet szóban vagy írásban a kerületi városi adóhivatalnál, ugyanott történnek a befizetések is. Timisoara, la 29 Aprilie 1926.

Városi Tanács.

GANZ és Tsa DANUBIUS BUDAPEST

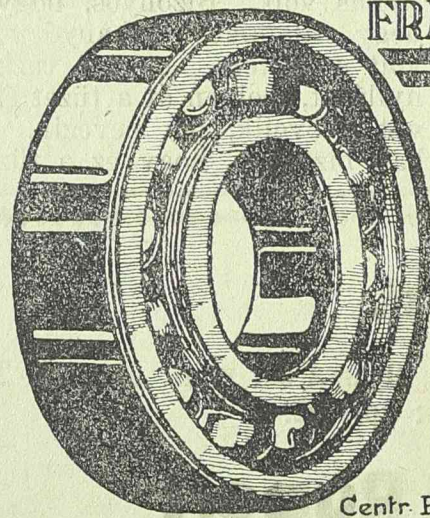
Gyárt: hengerszékeket, minden tüzelőanyag számára alkalmas motorokat, szívógázgépeket és berendezéseket, nyersolajmotorokat 6—240 lóerőig, viziturbinákat, centrifugál- és turbínaszivattyúkat, házi viziszivattyúkat, teljes aprító- és téglagyári berendezéseket, vagonokat minden kivitelben, a hozzájuk szükséges összes alkatrészeket, hajókat minden célra, kazánberendezéseket, vasszerkezeteket minden kivitelben, szürke- és acélöntvényeket 25 tonnáig, vasut-felépítményi anyagokat, Griffin rendszerű kerékpárokat és kerekeket minden célra, kisvasutak részére is.

Kéregöntődjé a leghiresebb egész Európában!

Vezérképviselet és állandó raktár Nagyrománia részére:

Frații SCHIEL

BUKAREST Str. Braziliana 7. Tel. 40-12 Teleg. Schiels
 BRASSÓ Kut u. 50/a Tel. 66, 2-65 Teleg. Schiels
 TEMESVÁR Uri u. 2. Tel. 19-65 Teleg. Schiels
 KOLOZSVAR Str. Regina Maria 16. Tel. 9-91 Teleg. Allotro

FRANZ PESCHIL

Első speciál
üzem mindennemű
golyóscsapágyjavításokra.
50% ÁRMEGTAKARITÁS.

Succ. TIMIȘOARA,
IV. Str. Gh. Pop de Băsești
(Eötvös utca) Nr. 9
Centr. București Str. Gen. Berthelot Nr. 25.

Gyors- és gépirási tanfolyam

Bohn Mariska

Gyárvaros, Uri-utca 11.

Többféle **üzleti butor**

pu. t. állvány stb. eladó. Dental Depot
Belváros, Szent György-tér 4, az udvarban

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Alláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Házasságközvetítési ügyben méltóztatassék bizalommal „Amor” irodához fordulni. Cégjelzéstelen levelezés. Diszkréció biztosítva Timisoara I., Str. Eugen de Savoya 6.

Délelőtti munkára férfiak kerestetnek. Jelentkezhetni a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

Kis jégszekrény eladó. Belváros, Zápolya-utca 6, fdsz. 31. Megtekinthető d. u. fe 1-től 2-ig és 6 óra után.

Makulatura eladó Deli Hírlap kiadóhivatalában.

Családi ház azonnal beköltöhető eladó Erzsébetváros, Korona-utca, villamos végállomás, Péter Francisc vegyeskereskedőnél

Ozvegyasszony vállal házaknál fehérnemű javítást, stoppolást, maszírozást vagy vidékre menne magányos urhoz vagy hölgyhöz házvezetőnőnek. Seresné II., Rezső-utca 9.

Sokszorosítást, másolást, cimirást, vagy ehhez hasonló írásbeli munkát vállal előnyös feltételek mellett vidéki egyén. Levelek „Pontos 860” jelűre a kiadóba kéretnek.

Eladunk

hosszu részletre a gyárvarosi homokszedők mellett

olcsó házhelyeket

Fateleplünk téglá- és cserépraktárunk a helyszínen. Építészeti irodánk részletre fölépítt. Tervek, költségvetések és kézi téglaprés ingyen áll rendelkezésre Kardos-telep intézőségénél Belváros, Str. Primária (Városház-utca) 16 sz.

Prochaska Ede Fiai

Temesvár, IV., Bonnáz-utca 21

Ford

Lincoln—Touring—Truck—Fordson, R. Wolf cséplőgépek. Magdeburg—Buckau. Ford-autók és traktorok javítóműhelye

A legszebb

nyári játékok, gyönyörű labdák megérkeztek. Tekintse meg vételkényszer nélkül a

husvét játékkiallítás

Teljes tisztelettel
„Páris” Bazár
Freund Szerén

Lakástakarításkor el ne mulassa butorait a kitünő bevált Weisz-féle

Megváltás

poloskairószerszettel bekenni, miáltal butora állandóan írengmentes marad. Kérje mindent! Főraktár: Weisz butorüzlet, Temesvár II. Str. Negruzzi (Mérleg-u.) 4.

Óriási szenzáció!

„Au Printemps”

(azelőtt MISSIR)

áruházában. Megérkeztek az összes tavaszi- és nyári-ujdonságok. A raktáron levő összes áruk mélyen leszállított áron lesznek

elárusítva.